

De Geuzen in Stuk

De alledaagse praktijk ontrafeld

Vijftien jaar zijn intussen verstreken sedert Riek Sijbring, Femke Snelting en Renée Turner elkaar ontmoetten aan de Jan Van Eyckacademie. Sindsdien zijn ze samen De Geuzen, een stichting voor multi-visueel onderzoek. Een uniek overzicht van de acties, tactieken, faciliteiten die samen hun artistieke praktijk vormen, is nu te zien in Stuk.

Pieter VAN BOGAERT

Hun naam komt van de straat waar ze hun eerste ruimte inrichtten: de Geuzenstraat in Amsterdam. Hun faam komt van de bijeenkomsten die ze er organiseerden. Die ruimte is er sinds 2003 niet meer, maar de ontmoetingen blijven zich opvolgen in workshops, tijdens conferenties, op het internet. Het zijn die ontmoetingen, die confrontaties met een publiek, die hun werk blijvend sturen.

De tentoonstelling is tot de nok gevuld. Tegen het plafond hangt een hemel van iconen. Die collectie beelden, geprint op banieren, ontstond als webproject en werd verder aangevuld door internetgebruikers of tijdens workshops. Inzet is de vraag: wie of wat maakt een icoon? De uitdaging is te leren kijken, en niet langer te staren. Het resultaat is een hall of fame van vrouwen, maar evenzeer van eigenschappen – kwaliteiten die het verschil maken tussen een icoon en een persoon.

'View by thread' is de titel van de tentoonstelling. Threads, zoals op het internet: de interesses, kwaliteiten, ambities, verlangens die gebruikers – als toevallige ontmoetingen – delen en verbinden met elkaar. Maar ook draden, om te naaien, te weven, te binden en te verbinden. De draad die leidt van de iconenhemel naar de tagcloud op de muur is er zo één – volledig onzichtbaar, maar zeer concreet; een draadloze verbinding. Elke tag op zich is natuurlijk al een draad. Zoek het op in het Engelse woordenboek en u vindt als Nederlandse verklaring onder 'tag': malie (het haakje waar u de veter van uw schoen door haalt), veter, nestel, lus, etiket, rafel, leus, stereotiep, vastknopen of achterna lopen.

Elk van die verklaringen kan gerust dienen als sleutel voor deze tentoonstelling. En meer waarschijnlijk. De Geuzen maken intelligent design. Er is niet enkel over nagedacht, maar het gaat ook een eigen leven leiden. De betekenis zit in het gebruik.

Uniform

Geuzenpoppen presenteren de uniformen in de ruimte. Het eerste Geuzenuniform werd gemaakt om gasten te ontvangen in het Geuzenhuis in Amsterdam. Drie uniformen die verschillen volgens maat en karakter van elk van de drie Geuzen. Dat oeruniform is ook het strengste; een nonnenuniform, stijl Leger des Heils, gemaakt om te dienen. Het eenvoudigste uniform is een reeks van drie schorten, ter gelegenheid van een diner voor Michel de Certeau. Het meest uitgewerkte is een uniek exemplaar voor een draagbare collectie dvd's. Het meest sensuele is gemaakt van stof voor korsetten – als een tweede huid. Het meest fragiele is een draagbaar doe-het-zelf-patroon van papier. Het meest performante zijn de drie uniformen die zich samen ontwikkelen als een spandoek om te betogen. De slogan – Our Image is Our Own – verwijst al naar een ander project ontwikkeld voor De Rode Draad, een belangenvereniging voor prostituees in Amsterdam.

Eigenlijk ziet het werk van De Geuzen er zo gewoon uit, zo herkenbaar en vanzelfsprekend, en eigenlijk maakt dat het net zo bijzonder. Waar het De Geuzen om te doen is, is het doordenken van de alledaagse praktijk – de hunne en de onze,

zo abstract en concreet als het maar kan zijn. De handelingen van elke dag, de manier waarop ze gestuurd worden en de tactieken om ze bij te sturen. Verschillende van die tactieken lopen over de lange tafel die, als een catwalk, de ruimte doorsnijdt. Daarop ligt eigen werk in de eerste plaats, maar ook enkele verwijzingen naar intellectuele verwanten. Naar Guy Debord bijvoorbeeld, die trouwens ondersteboven op de affiche van de tentoonstelling staat: een détournement, een situationistisch gebaar. En naast die catwalk van geleverde diensten staat, als in een winkel, een kast. De Geuzen noemen het de 'winkeldochters'; de kast met alle labels, alle Geuzennamen, die niemand ooit heeft willen dragen.

Zo ongewoon die uniformen, zo ongewoon die praktijk, zo ongewoon is deze tentoonstelling, als een mausoleum voor levende kunst. Het is veel, maar zo is ook het dagelijkse leven. Het wordt pas bijzonder voor wie blijft stilstaan bij de enorme diversiteit. Om daarbij te helpen organiseren De Geuzen ook rondleidingen. Gratis voor groepen vanaf vijf personen. Dat lijkt me wel een aanrader.

De Geuzen. 'View by thread' tot 6 juni in Stuk, Naamsestraat 96, Leuven. Open wo- do van 14-21u, vr-zo van 14-18u. Voor de rondleiding, mail rondleiding@stuk.be. www.stuk.be en www.geuzen.org